

กลุ่มพืช(Group) : ไม้ดอกไม้ประดับ

ชื่อไทย(Thai Name/Vernacular name) : กล้ายไม้

ชื่อสามัญ(Common Name) : orchid

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name)

วงศ์ (Family) : ORCHIDACEAE

สกุล (Genus) : Dendrobium

ชนิด(specific epithet) : SW.

ชื่อผู้ตั้ง (Author name) : L.

ชนิดย่อย (Subspecies) : ไม้ไต้ระบุง

พันธุ์ (Variety) : ไม้ไต้ระบุง

พืชแนะนำ : เป็นพืชแนะนำ

พืชรับรอง : เป็นพืชรับรอง

ทดสอบเพิ่มฟิลด์ :

ชื่อการทดลอง :

ลักษณะทางเกษตร :

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ :

สถานการณ์พืช

สถานการณ์พืช : ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการส่งออกไม้
ดอกไม้ประดับที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก กลวยไม้จัดเป็นไม้
ดอกไม้ประดับชนิดหนึ่งที่มีความนิยมอย่างต่อเนื่อง
นอกจากนี้ประเทศไทยยังเป็นแหล่งกำเนิดกลวยไม้มากถึง
๑๕๕ สกุล มีพื้นที่ปลูกกลวยไม้รวมมากถึง ๒๑,๖๓๑ ไร่
ปี ๒๕๖๒ มีมูลค่าส่งออกมากเกือบ ๓,๐๐๐ ล้านบาท
กลวยไม้ตัดดอกมีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด ๒,๑๖๕ ล้านบาท
ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เวียดนาม และจีน
มีมูลค่าคิดเป็น ๗๘.๒๗ เปอร์เซ็นต์ของทั้งหมด
การปลูกกลวยไม้ในปี ๒๕๖๑ มีเนื้อที่ทั้งหมด
๒๑,๖๓๑ ไร่ และมีผลผลิต ๔๘,๑๓๗ ตัน โดยภาคกลางมี
การปลูกกลวยไม้มากที่สุด ๒๑,๒๔๓ ไร่ ผลผลิต ๔๗,๑๘๙
ตัน สวนจังหวัดที่มีเนื้อที่ปลูกมากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่
นครปฐม สมุทรสาคร ราชบุรี กรุงเทพฯ และกาญจนบุรี

สถานการณ์ส่งออกและนำเข้ากลวยไม้

การส่งออกและนำเข้ากลวยไม้มีอยู่ทั้งหมด ๖ รูปแบบ
ได้แก่ กลวยไม้ตัดดอก กิ่งชำและกิ่งตอนที่ไม่มีราก กิ่งชำและ
กิ่งตอนที่มีราก ต้นกลวยไม้ ต้นกลวยไม้ และต้นกลวยไม้
ลูกผสมสกุลเข็มปีเตี้ยม หวาย และฟาแลนนอพซิส

สถานการณ์ส่งออก

ปริมาณการส่งออก

ในปี ๒๕๖๒ ต้นกลวยไม้ลูกผสมเป็นรูปแบบของ
กลวยไม้ที่มีปริมาณการส่งออกสูงที่สุด ๒๔,๙๓๗ ตัน
รองลงมา คือ กลวยไม้ตัดดอก ต้นกล้า กิ่งชำที่มีราก กิ่งชำที่
ไม่มีรากและต้นกลวยไม้ ปริมาณการส่งออก ๒๓,๐๘๗
๕,๔๒๒ ๑,๐๒๕ และ ๔๙๗ ตัน ตามลำดับ แต่
เมื่อเทียบปริมาณการส่งออกกับปี ๒๕๖๑ พบว่า
ทุกรูปแบบของกลวยไม้มีปริมาณลดลงเฉลี่ยไม่เกิน ๑๐
เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีปริมาณการส่งออกของกลวยไม้ลูกผสมอยู่ที่
๒๕,๑๓๒ ตัน รองลงมา คือ กลวยไม้ตัดดอก ต้นกล้า กิ่งชำที่มี
ราก กิ่งชำที่ไม่มีรากและต้นกลวยไม้ มีปริมาณการส่งออก
๒๓,๗๑๗ ๕,๙๔๗ ๑,๑๐๑ และ ๕๕๓ ตัน ตามลำดับ

มูลค่าการส่งออก

ในปี ๒๕๖๒ กลวยไม้ตัดดอกมีมูลค่าการส่งออกสูง
ที่สุด ๒,๑๖๕ ล้านบาท รองลงมา คือ ต้นกลวยไม้ลูกผสม
ต้นกล้า กิ่งชำที่ไม่มีรากและต้นกลวยไม้ และกิ่งชำมีราก
มูลค่า ๓๕๔, ๙๗, ๒๓, และ ๑๔ ล้านบาท ตามลำดับ
เช่นเดียวกับในปี ๒๕๖๑ ที่กลวยไม้ตัดดอกยังคง
มีมูลค่าการส่งออกสูงที่สุด ๒,๒๘๗ ล้านบาท รองลงมา คือ
ต้นกลวยไม้ลูกผสม ต้นกล้า กิ่งชำที่ไม่มีรากและต้นกลวยไม้

และกิ่งชำมีราก มูลค่า ๓๘๒, ๑๑๑, ๓๐, และ ๑๓ ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมูลค่าและปริมาณการส่งออกของกล้วยไม้ตัดดอกและต้นกล้วยไม้ลูกผสมไม่สอดคล้องกัน

ประเทศคู่ค้ากล้วยไม้ตัดดอกที่สำคัญ ๕ อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เวียดนาม จีน และอิตาลี โดยมีมูลค่ารวมมากกว่า ๗๘.๒๗ เพอร์เซ็นต์ของมูลค่าทั้งหมด กล้วยไม้ที่มีการส่งออกสูงสุด คือ สกุลหวาย มออคคาร่า อแรนดา และแวนดา ตามลำดับ

สถานการณ์นำเข้า

ปริมาณการนำเข้า

การนำเข้ากล้วยไม้แตกต่างจากการส่งออก โดยพบว่า ปริมาณการนำเข้าสูงสุดจะอยู่ในรูปของต้นกล้า ในปี ๒๕๖๒ การนำเข้ากล้วยไม้มีปริมาณสูงสุด คือ ต้นกล้า ๗๓๘ ตัน รองลงมา คือ ต้นกล้วยไม้ลูกผสม ตัดดอก และกิ่งชำที่ไม่มีราก มีรากรวมทั้งต้นกล้วยไม้ ปริมาณการนำเข้า ๕๒, ๘, และ ๒ ตัน ตามลำดับ

นำเข้าจากประเทศไต้หวัน จีน และเวียดนาม ตามลำดับ โดยในทุกรูปแบบของการนำเข้าเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ มีปริมาณการนำเข้าลดลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิ่งชำที่มีรากนำเข้าเพียง ๒๐ กิโลกรัม

ในปี ๒๕๖๑ ปริมาณการนำเข้ายังคงเป็นต้นกล้า ๑,๐๖๖ ตัน รองลงมา คือ ต้นกล้วยไม้ลูกผสม กิ่งชำที่ไม่มีราก มีรากรวมทั้งต้นกล้วยไม้ และตัดดอก ๒๐๗, ๑๒, และ ๔ ตัน ตามลำดับ

มูลค่าการนำเข้า

ในปี ๒๕๖๒ มูลค่าการนำเข้าสูงสุดยังคงเป็นต้นกล้าเช่นเดียวกับปริมาณการนำเข้า ๘,๗๖๓,๓๗๕ บาท แต่มีมูลค่าลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ ทุกรูปแบบกล้วยไม้ตัดดอกมีมูลค่าสูงขึ้น อยู่ที่ ๗,๕๖๔,๒๖๙ บาท

ในปี ๒๕๖๑ มูลค่าการนำเข้าและปริมาณการนำเข้าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ต้นกล้ามีมูลค่าสูงสุด ๑๑,๑๑๑,๑๕๔ บาท รองลงมา คือ ต้นกล้วยไม้ลูกผสม ๕,๗๘๓,๙๓๒ บาท และกล้วยไม้ตัดดอก ๓,๑๒๒,๒๐๗ บาท นำเข้าจากเนเธอร์แลนด์ ไต้หวัน และเวียดนาม ส่วนกิ่งชำมีราก และกิ่งชำที่ไม่มีรากกับต้นกล้วยไม้มีมูลค่าการนำเข้า ๔๕๗,๑๘๘ และ ๑๑๑,๘๐๔ บาท ตามลำดับ

กล้วยไม้เป็นพืชที่ส่งออกเป็นอันดับหนึ่งในกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับของประเทศไทย มีมูลค่าการส่งออกมากเกือบ ๓,๐๐๐ ล้านบาท โดยมูลค่าการส่งออกที่ผ่านมามีเปลี่ยนแปลงไม่มากเมื่อเทียบกับอดีต เนื่องจากมีตลาดหลัก

ในการจำหน่ายเพียง ๕ ตลาด ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เวียดนาม จีน และอิตาลี ไม่มีการสร้างตลาดใหม่เพื่อรองรับการผลิต นอกจากนี้ชนิด/พันธุ์กล้วยไม้ที่ส่งออกไม่มีความหลากหลายมากพอที่จะตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

ด้านการผลิต ปัญหาศัตรูพืชและต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ปัญหาเรื่องคุณภาพของกล้วยไม้ และปัญหาแรงงานที่ต้องพึ่งพาแรงงานต่างดาวเป็นหลัก ทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลง แมว่าจะมีการพัฒนาเครื่องจักรกลเข้ามาทดแทนในบางขั้นตอน แต่มักจะไม่ทันตามความต้องการของเกษตรกร นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัด/ข้อกีดกันทางการค้าจากตลาดที่ส่งออก เช่น ปัญหาเพลิงไหม้ในกล้วยไม้ตัดดอก ด้านพันธุ์กล้วยไม้ พบว่ากล้วยไม้สายพันธุ์ใหม่มักจะยังอยู่ในวงการเฉพาะกลุ่มเกษตรกร ด้านคุณภาพต้นพันธุ์มีความแปรปรวน บางพันธุ์ใช้เวลานานในการขยายพันธุ์ แม้ว่าไทยจะมีประสิทธิภาพในการผลิตกล้วยไม้เพื่อการส่งออก และเป็นแหล่งผลิตกล้วยไม้เมืองร้อนที่มีความสำคัญของโลก แต่ปัญหาดังกล่าวทำให้ศักยภาพการผลิตและการส่งออกของไทยลดลง จำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน

การเตรียมดิน

การปลูก

การใส่ปุ๋ย

ครั้งที่	ครั้งที่	ปุ๋ย/ฮอร์โมน	สูตร/ชนิดฮอร์โมน	อัตรา	โดยวิธี
----------	----------	--------------	------------------	-------	---------

วิธีการให้น้ำ

ครั้งที่	วันที่	วิธี	ปริมาณน้ำ (มิลลิเมตร)
----------	--------	------	-----------------------

การป้องกัน/กำจัดศัตรูพืช

โรคพืช

วันที่	ชนิดสารเคมี	โรค	อัตรา
--------	-------------	-----	-------

แมลง ไร และศัตรูพืช

ครั้งที่	วันที่	ชนิด	อัตรา
----------	--------	------	-------

วัชพืช

ครั้งที่	วันที่	ชนิดสารเคมี	ชนิด
----------	--------	-------------	------

ข้อมูลอุตุวิทยามหาวิทยาลัย : -

เทคโนโลยีการผลิต : -